

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 22. desember 2004

J.Nr.: 200400060

(at tilskila í svari)

Viðgjørt:

Álit

viðvíkjandi klaguni frá Útvarpi Føroya um, at Tórshavnar kommuna ikki hevur svarað einari umbøn um alment innlit.

Útvarp Føroya hevur við teldubrævi, dagfest 25. aug. 2004, sent umboðsmanninum soljóðandi klagu:

"Klaga um mannagongd í Tórshavnar Kommunu

Tíðindamaður í Útvarpi Føroya søkti í vár um alment innlit í málið, har leiðarin á brennistøðini fyribils varð sendur til hús. Svar var sent okkum um teldupost, at umsóknin varð móttikin, men síðani hevur tíðindadeildin hvørki frætt orð ella ei. Vit hava ikki rykt eftir einum svari, tí tað má vera skyldan hjá umsitingini at viðgera málið og geva okkum eitt fyribils svar, sum vit síðani kunnu taka støðu til. Tí verður umsitingin hjá kommununi ella deildin, ið hevur ábyrgd fyri slíkum innliti, klagað til løgtingsins umboðsmann."

Málgongd

Í teldubrævi, dagfest 20. apríl 2004, hevur Útvarp Føroya sent Tórshavnar kommunu soljóðandi innlitsumbøn:

"Tórshavnar Kommuna

Att.: Kommunustjórin ella onkur annar

Umsókn um alment innlit

Hervið verður søkt um innlit í øll skjøl í málinum, har Fíggjarnevndin hjá Tórshavnar Kommuna herfyri fyribils loysti leiðaran á brennistøðini á Sandvíkarhjalla A úr starvinum.

Avritini av skjølunum kunnu sendast til Útvarpið, Postsmoga 328, 110 Tórshavn, att. B. Ella gerast klár, so vit heinta tey."

Við teldubrævi, dagfest sama dagin, hevur Tórshavnar kommuna sent Útvarpinum soljóðandi móttøkuváttan:

"Umsóknin um alment innlit er móttikin."

Partshoyring

Umboðsmaðurin gjørði av at kanna hetta málið nærri. Við skrivi, dagfest 26. aug. 2004, varð klagan send Tórshavnar kommunu. Kommunan varð biðin um greiða frá hesum málinum og hvussu gekst við viðgerðini av hesari innlitsumbønini.

Við skrivi, dagfest 27. sept. 2004, hefur Tórshavnar kommuna latið umboðsmanninum soljóðandi frágreiðing:

"Viðv. klagu frá Útvarpi Føroya, dagfest 25. august 2005 (skal vera 2004, *mín viðm.*)

Hjálagt senda vit alt tilfarið, sum er í omanfyri nevnda máli.

Viðm.:

Orsøkin til at kommunan ikki hevur givið innlit í málið er tí, at talan er um eitt starvsfólkamál, sum er sera persónligt, eitt mál, sum aftaná skriv og fundir við advokatar, endaði við einari semju, har viðkomandi segði seg úr starvi og harvið samstundis fær betri møguleikar at fáa arbeiði aftur.

Viðmerkjast skal eisini, at A gjøgnum sín advokat fekk lova, at um hann segði seg úr starvi, so skuldi kommunan í tann mun tað bar til loka málið og ganga við til eina loysn, sum A eisini kundi góðtaka, og sum gjørði, at hann hevði møguleika at koma víðari.

Kommunan hevur mett, at eitt so persónligt starvsfólkamál eigur at koma undir § 13, nr. 6, og tí ikki kemur undir alment innlit.

Víst verður eisini til, at reglurnar um alment innlit í sambandi við persónligt starvsfólkamál eru broyttar í Danmark, soleiðis at hesar eru greiðari."

Við skrivi, dagfest 4. okt. 2004, vórðu viðmerkingarnar frá kommununi sendar Útvarpi Føroya til ummælis við einari freist áljóðandi 3 vikur.

Tá umboðsmaðurin einki hevði frætt aftur frá Útvarpinum, boðaði hann við skrivi, dagfest 4. nov. 2004, pørtunum frá, at hetta málið bleiv tikið upp til endaliga viðgerð.

Niðurstøða

Tá Tórshavnar kommuna fekk umbønina um alment innlit, hevur hon beinanvegin sent Útvarpinum eina móttøkuváttan, og er hetta eisini samsvarandi góðum fyrisitingarsiði.

Sambært § 16, stk. 1 í innlitslógini skal myndugleikin sum skjótast gera av, um ein innlitsumbøn kann verða gingin á møti. Í § 16, stk. 2 er ásett, at um støða ikki er tikin til innlitsumbønina innan 10 dagar, frá tí at hendan var móttikin, skal myndugleikin boða umsøkjaranum frá orsøkini til hetta, og nær ein avgerð væntandi verður til skjals.

Í viðmerkingunum til danska lógaruppskotið, sum er fyrimyndin fyri okkara innlitslóg, stendur soleiðis í Folketingstidende 1985/86, tillæg A, spalte 196:

"Udvalget har fremhævet, at en hurtig behandling og afgørelse af sager om aktindsigt er en væsentlig forudsætning for, at offentlighedsloven kan opfylde sine intentioner om, at pressen og andre nyhedsformidlende institutioner skal have mulighed for ved anvendelse af loven løbende at orientere befolkningen om aktuelle sager, der er under behandling i den offentlige forvaltning.

Udvalget foreslår derfor, at der indsættes en ny bestemmelse, hvorefter den, der har fremsat begæring om aktindsigt, såfremt begæringen ikke er imødekommet eller afslået inden 10 dage efter, at den er modtaget af vedkommende myndighed, skal have underretning om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge."

Í serligu viðmerkingunum til § 16 í donsku lógini, stendur í Folketingstidende 1985/86, tillæg A, spalte 233 soleiðis:

"Efter bestemmelsen i *stk. 1* skal sager om aktindsigt afgøres "snarest". Denne ændring i forhold til formuleringen af den tilsvarende bestemmelse i den gældende offentlighedslovs § 8, *stk. 2*, tilsigter at fremhæve, at sager om aktindsigt skal behandles med særlig hurtighed. Også den gældende offentlighedslov bygger på en forudsætning herom, der bl.a. har afspejlet sig i folketingets ombudsmands praksis. Der kan derfor i det hele henvises til redegørelsen for gældende ret i betænkningen side 314 ff. Dette led i bestemmelsen må i øvrigt ses i sammenhæng med lovforslagets § 16, *stk. 2*.

...

Bestemmelsen i *stk. 2*, der er ny, er begrundet i et ønske om at sikre, at behandlingstiden for begæringer om aktindsigt ikke uden rimelig anledning trækker ud. Der er ikke indsat en absolut frist for sagsbehandlingens varighed i aktindsigtssager, men bestemmelsen om, at den begærende skal have en begrundet underretning i tilfælde, hvor aktindsigt ikke kan imødekommes inden for 10 dage, samt oplysning om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge, må i sig selv forventes at bidrage til, at behandlingen ikke unødigt trækker ud."

Lógin sigur greitt, at støða skal takast til eina innlitsumbøn skjótast gjørligt og í hvussu so er innan 10 dagar, um ongar forðingar eru fyri hesum.

Sambært skjalatilfarinum hevði Útvarp Føroya stívliga 5 mánaðir aftaná innlitsumbønina, hvørki fingið nakra avgerð ella nakra fráboðan um, nær ein avgerð kundi væntast. Tórshavnar kommuna hevur tí framt brot á ásetingarnar í § 16 í innlitslógini.

Vísandi til týðningin av, at innlitsumbønir vera avgreiddar skjótast gjørligt, fari eg at geva kommununi eina álvarsliga átalu fyri vantandi avgreiðsluna av hesum málinum. Eg fari samstundis at mæla kommununi til at avgreiða hesa innlitsumbønina beinanvegin, um hetta ikki er gjørt, síðani skjølini vóru latin mær.

Í ummæli sínum, dagfest 27. sept. í ár, greiðir kommunan frá, hví hon ikki hevur givið innlit í hetta málið. Eg skal ikki í lètuni taka støðu til, í hvønn mun partar av hesum málinum eru undantiknir rættinum til alment innlit sambært reglunum í §§ 12 ella 13, men uttan mun til hetta, skuldi kommunan havt avgreitt málið og sent Útvarpi Føroya eina avgerð hesum viðvíkjandi.

Av tí, at eg haldi talan vera um álvarsligt brot á innlitslógina, havi eg sambært § 10 í umboðsmanslógini boðað formansskapinum í Løgtinginum, løgmanni, landsstýrismanninum í kommunumálum og kommunustýrinum frá niðurstøðu mínari.

Burtursæð frá hesum geri eg ikki meira við hetta málið.

Joen H. Andreassen
umboðsmaður